

بدون گروه کنترل

دکتر جمشید شریفی^۱ - دکتر ابوالفضل نجاران

۱. رزیدنت داخلی - کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

مقدمه: سردرد یکی از شایع ترین علل مراجعه بیماران به پزشکان می باشد و اغلب افراد جامعه حداقل یک بار سردرد شدید را در طول عمر خود تجربه کرده اند (۱). شیوع سردرد در طول عمر در مردان ۹۳ درصد و در زنان ۹۹ درصد گزارش شده است (۲). یکی از انواع سردرد ها سردرد با منشا گردنی یا همان سردرد گردنی است. این سردرد ها معمولاً یکطرفه، با علائم و شواهد در گردن، افزایش یا کاهش تون عضلات گردن و تغییرات وابسته به موقعیت گردن مشخص می شود. یکی از درمانهای این سردردها فیزیوتراپی و تمرین درمانی است (۱۳). با همه این تفاسیر مدتی بعد از درمان بیماران با عود سردرد مراجعه می کنند که گویی این سردرد ها به درمانهای معمول پاسخ نمی دهد. هدف از این مطالعه بررسی تاثیر تزریق موضعی کورتیکو استروئید بر سردرد های می باشد شاید که با این وسیله بتوان درد بیماران را نه برای همیشه بلکه برای مدت زیادی درمان کرد.

مواد و روشها: این مطالعه یک مطالعه کارآزمایی بالینی بدون گروه کنترل (RCT without control) می باشد که هدف آن بررسی تاثیر تزریق موضعی کورتیکو استروئید بر سردرد های گردنی می باشد. تعداد ۳۲ بیمار که برای آنها تشخیص سردرد گردنی داده شده بود به صورت تصادفی و بر اساس جدول اعداد تصادفی وارد مطالعه شدند. برای افراد شرکت کننده در مطالعه قبل از شروع درمان از طریق معیار Visual analog scale شدت درد ارزیابی شد (نمره از ۱ تا ۱۰) و سپس برای بیمار در محلی که بیشترین درد را داشت تزریق انجام گردید. سپس ۲ هفته بعد از تزریق و یکماه بعد از تزریق مجدداً شدت درد از طریق همان معیار ارزیابی گردید. داده های بدست آمده در این مطالعه از طریق نرم افزار SPSS و شاخصهای آمار توصیفی و t -test آنالیز گردید. لازم به ذکر است که به جهت حساسیت کار و همچنین حفظ کرامت انسانی از کلیه شرکت کنندگان در طرح رضایت نامه کتبی اخذ گردید.

نتایج: از ۳۲ نفر شرکت کننده در مطالعه ۳۷/۵ درصد مذکر و ۶۲/۵ درصد مونث بودند. میانگین سنی افراد شرکت کننده در این مطالعه ۴۱/۸ با انحراف معیار ۱۲/۶۱ بوده است. میانگین وزنی بیماران ۷۰/۴۳ با انحراف معیار ۷/۲۱ بوده است. میانگین شدت درد بر اساس Visual analog scale قبل از تزریق ۸/۵ با انحراف معیار ۱/۹۵ و SE ۱/۶ بوده است (۸/۵±۱/۹۵) که ۲ هفته بعد از تزریق به ۲/۳۱ با انحراف معیار ۱/۶۹ و SE ۱/۱۲ رسیده است (۲/۳۱±۱/۶۹). (P=۰.۰۰۰۰).

بحث و نتیجه گیری: همانطور که در نتایج دیده شد تاثیر تزریق موضعی کورتیکو استروئید در بهبود و تسکین سردرد گردنی معنی دار بوده است. به طوری که این تاثیر در طی یکماه بعد از تزریق نیز حفظ شده است.

واژگان کلیدی: سردرد گردنی - کورتیکو استروئید - تزریق موضعی